

Serveis a la
Ciutadania
Digital

CCOO Federació Serveis a la Ciutadania

www.ccoo.cat/fsc

Via Laietana 16 • 08003 Barcelona

Resum informe desigualtats socials

núm. 128

RESUM

Informe sobre l'evolució de les Desigualtats Socials a Catalunya

La crisi econòmica ha disparat l'atur a Catalunya des de 2008 fins 2013, caient la població ocupada fins a uns nivells que no tenen precedents (s'incrementa la taxa d'atur, que passa del 6,6% al 23,5%). En el transcurs dels últims anys , ha augmentat el treball a temps parcial mentre s'ha reduït el treball a jornada completa.

Tot sembla indicar que rebaixarem en breu el llindar del 60% de taxa d'ocupació de població activa . En l'actualitat hi ha 42,3% de llars amb tots els seus membres en atur, es multiplica per 6 entre el 2007 i el 2013, sens dubte una veritable tragèdia social. Encara que, per comparació, li pugui anar millor les coses a la població ocupada, qui encara conserva el seu lloc de treball tampoc ha sortit indemne de la recessió, cal destacar, que la contractació temporal afecta a gairebé 19% de la població assalariada en el seu conjunt; és a dir, que la contractació temporal es manté com a tret estructural i distintiu del mercat de treball tant a l'estat espanyol com a Catalunya .

Respecte al indicador que es sol utilitzar per mesura els canvis en el benestar social de la ciutadana, un dels que va registrar un pitjor comportament en 2012 és la variació de la renda per càpita. Les dades sobre la renda per habitant del INE reflexa la incipient caiguda de l'activitat econòmica des de l'inici de la crisi.

Cal remarcar que l'impacte de la contractació temporal a Catalunya des de 2008 fins 2013 d'ara es distribueix igualment entre homes i dones, i amb independència del sector, públic o privat, en què es desenvolupi l'activitat. On si trobem unes dades preocupants es entre els joves dels 16 als 24 anys els quals es trobem immersos en una sagnant precarietat laboral, el 60% d'ocupats treballen amb contractes temporals i un 40% tenen contractes a temps parcial. D'altra banda es dispara l'atur de llarga i molt llarga durada: el nombre de persones en situació d'atur, que fa més dos anys que cerquen feina, s'incrementa en més del 1.000% entre 2007 i 2013.

Gairebé 25% de la població a Catalunya en 2012 estava en una situació o risc de pobresa i exclusió social al nostre país. Segons el Butlletí d'Estadístiques Laborals assenyalava que els beneficiaris de prestacions per desocupació a Catalunya han passat de 231.177 de l'any 2007 a 462.781 l'any 2012 , un percentatge que s'ha vist incrementat en un 50% des que va començar la crisi).

Respecte a la pressió fiscal es pot inferir certa relació entre la pressió fiscal dels països de la UE-27 i el grau de protecció social de les seves polítiques públiques de benestar, a Catalunya aquesta està set punts per sota de la de la mitjana europea, la qual cosa limita la capacitat per implementar polítiques contra les desigualtats socials

L'augment de la desigualtat

Aquesta degradació social amb prou feines pot ser esmorteïda a través del sistema públic de protecció social per les limitacions i insuficiències que des del seu origen llastren la seva evolució i que, en l'actualitat, es mostren més evidents després dels ajustos pressupostaris endegats pels governs autonòmics i central , malgrat això Catalunya ha mantingut al llarg dels anys un esforç relatiu en despesa de protecció social significativament inferior a la majoria de països de la Unió Europea i fins i tot per sota d'Espanya . Retallades i reforma que, unides a les del sistema de pensions i al nou marc de relacions laborals d'ençà la darrera reforma laboral , han provocat un menyscapse sense precedents dels drets socials de la ciutadania.

Fins a 2008, la fase d'expansió econòmica sostinguda en la bombolla financer/ immobiliària va permetre que la qüestió de la desigualtat passés bastant inadvertida. Malgrat això, entre 1995 i 2007 -l'etapa prèvia a la crisi- la distribució de la renda va mostrar clarament una dinàmica profundament desigual.

En els primers anys de la mateixa, 2008-2009, els sistemes de protecció social de Catalunya van funcionar bastant bé, i no va haver-hi un marcat increment de la desigualtat sobre el 26% en despesa en protecció social sobre PIB. Però l'escenari ha canviat en la segona part de la crisi, quan han començat a entrar en vigor els plans d'ajust, i aquesta despesa s'ha enfilat fins el 29% en 2011.

La desocupació i la deterioració acumulada del poder adquisitiu dels assalariats, ha provocat un augment de a bretxa del risc de pobresa que entre 2007 i 2012 ha crescut en gairebé 16 punts passant del 22,3 % al 2007 fins el 38,2%,retrotraient-nos a èpoques molt llunyanes.

La taxa d'atur disminueix a mesura que augmenta el nivell de formació, segons l'EPA del 2013 la taxa d'atur entre analfabets i amb educació primària era del 35,5% mentre que amb estudis superiors baixava

exponencialment fins un 12,9% . Si bé és cert que l'educació no immunitza totalment contra l'atur: segons aquestes dades queda clar que l'educació ajuda a protegir-se una mica més bé de l'atur. Les persones que tenen poca formació acadèmica sempre són les més febles davant de situacions com les que travessa Catalunya en aquests moments. La correcció aniria per endegar polítiques públiques d'educació, que haurien de corregir aquesta situació i garantir una major igualtat d'oportunitats, però que malauradament no s'endeguen o s'estan reduint les existents com a conseqüència de les polítiques de retallades.

